

ABONAMENTUL:
Pe un an . . . 24 Ser.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „
Pentru România şi
străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON Nr. 206.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDACȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Târgul Inului Nr. 20.

INȘERATILE
se primesc la administra-
ția. Prețul după tariful
și lavoare.

Manuscrisele nu se în-
napoi.

În jurul proiectului nostru electoral.

De Dr. Valer Moldovan.

E explicabilă impaciența și surescitarea nervoasă a publicului nostru cetitor.

Până când la Ceatalgea și Adrianopol stau față în față două oștiri dușmănoase, și până când ne culcăm în toată seara cu frica în sin ca nu cumva tunurile din Balcani să aibă un ecou și la granița Austro-Rusă, e natural să nu aibă nimeni liniștea sufletească de-a cetă cu atențiune până la sfârșit un proiect de lege cu paragrafii lui rigizi și monotoni.

Și dacă totuși curiozitatea va fi îndemnat pe unul sau pe altul ca să treacă în fugă peste cei 81 de paragrafi, de sigur, că nu i-a mai rămas timp, nici voe, ca să și mediteze asupra principiilor, care se cuprind în acest proiect și comparându-l cu proiectele de legi, fie al lui Lukács, al lui Andrassy sau al lui Kristóffy, să afle, că în ce stă bunetea și eventuala superioritate a proiectului partidului nostru. În orice lege electorală sunt trei întrebări mai principale, dela a căror fericită rezolvire atârna bunăstarea ei.

Despre cele două dintâi, adică despre condițiile dreptului de alegător și de-a fi ales, apoi despre principiile arondării cercurilor electorale am vorbit în articolul „Muzica viitorului”.

Chestiunea a treia de-o importanță tot așa de mare e felul cum are să se întâmple alegerea însăși, adică procedura de alegere în înțelesul restrâns al cuvântului.

Statele culte ale Europei și în linia primă Austria, a cărei lege mai modernă a servit ca model și la proiectul partidului nostru, au chibzuit și aflat mijloacele și dispozițiile acele, prin care nu numai că se înlesnește fiecărui cetățean exercitarea acestui drept, ci i-se asigură și scutirea de ori-ce nepăceri și persecuții ce ar rezulta în urma manifestării independente a convingerilor sale politice.

Trei mijloace servesc acestui scop.

Unul e decentralizarea actului de alegere, ca fiecare cetățean să-și poată exercita dreptul său acasă în satul lui și să nu fie silit a face spre scopul acesta drumuri de sute de kilometri.

Al doilea e secretul votului, sau votarea secretă prin buletine.

Iar garanția a treia e, ca îndeplinirea actului alegerii să fie depusă în mâinile însuși ale alegătorilor. Oam putea numi deci: *autonomia electorală*.

Pe când despre cele două dintâi s'a vorbit mult la noi, chestia autonomiei electorale e mai puțin cunoscută la publicul nostru.

Spre a lămuri și mai bine chestia află de lipsă o mică reprivire în spre trecut. Ideea fundamentală a legii în vigoare azi, din 1874, e ca întreg actul alegerii, adică atât conducerea cât și efectuarea lui să fie pusă în mâinile unui singur om înzestrat cu îndreptățiri și putere extraordinară, a *prezidentului de alegere*. Cunoaștem cu toții figurile triste ale *prezidenților de alegere* din Ungaria.

Nu niți din sinul partidului dela putere, dintre uneltele cele mai istețe și de multeori fără scrupule, de cari dispune din belșug orice partid guvernamental, acești *prezidenți* — onoare excepțiilor — prin brutalitatea, volnicia și apucăturile ingenioase cu cari au ținut să asigure cu orice preț reușita candidaturii oficiale, au compromis și făcut de răs în fața lumii alegerile parlamentare din țara noastră.

E numai natural, dacă toți favoritorii de proiecte electorale de până acum, nu s'au putut determina să se lipsească de sprijinul însemnat al *prezidenților de alegere*, a acestor prea credincioși agenți ai partidelor dela putere. E însă un năcaz la mijloc. Atât Andrassy, cât și Lukács au trebuit să facă o oarecare *concesiune spiritului timpului și dorinței impetuozose a țării*, admitând o decentralizare a actului de alegere, fie și numai până la calea jumătate. Proiectele aceste anume nu se pun pe baza *cinstită a alegerii după comune* ci numai

după cercuri notariale. Ba Lukács face cercuri de votare și mai mari.

Decentralizarea actului de alegere însă a avut în toată lumea drept urmare dispariția de pe arenă a *prezidentului de alegere*, ca ceva de prisos, *încredințarea efectuării actului în fiecare comună unei comisii alese din mijlocul alegătorilor respectivi*.

Proiectele lui Andrassy și Lukács în loc să accepte această prea cuminte și logică instituție fac un pas tocmai în direcție reacționară.

De unde până acum aveam numai un singur *prezident de alegere* pentru întreg cercul electoral, pe viitor vor fi de aceștia mai mulți. Căci pentru fiecare *cerc de votare* se va esmite din centru câte-o comisie de votare în frunte cu un *prezident*. Iar *prezidenții* aceștia vor avea aceleași îndreptățiri, pe cari le are *prezidentul* după legea de azi. Ba precum spun cei ce cunosc temeinic proiectul lui Lukács, atribuțiile de putere ale acestor *prezidenți* vor fi în raport cu starea de azi și mai complete, chiar despotice. Totul va atârna dela *arbitriul* acestor unelte, iar *alegătorii* nu vor avea nici un *remediu* nici un *drept* față de ei.

Ce nobilă, cinstită și democratică e legea austriacă și în consecință și proiectul partidului nostru, care s'a inspirat din concepția înaltă a legislatorilor austriaci! În sensul §§ 58—61 ai proiectului partidului nostru *național actul alegerii îl conduce în fiecare comună o comisie de 7, aleasă exclusiv din sinul alegătorilor acelei comune*.

Din centru e trimis un singur *comisar*, a cărui competență conform §-ului 64 se mărginește la *sustinerea ordinii și a liniștii*. *Toate celelalte agende le îndeplinește comisia de 7, care se compune în felul următor:*

Reprezentanța comună a comunei respective alege *trei membri* din sinul *alegătorilor acelei comune*, iar *comisarul* desemnează *alți trei membri* tot dintre *alegători*.

Acești șase apoi își aleg cu

votare secretă un al șaptelea membru. Astfel întregită comisia, își alege din sinul său un *prezident*, dar *nu prezident de alegere, ci simplu prezident al comisiei de șapte care conduce alegerea și decide cu majoritate de voturi în toate chestiunile de controversă ce se ivesc în decursul alegerii*.

Tot comisia și nu *prezidentul* constată la urmă rezultatul votării. Iar *scrutiniul* final al alegerii, adică constatarea definitivă a rezultatelor din toate cercurile de votare ale respectivului cerc electoral, o efectuează deasemeni o comisiune de 7, constituită la fel ca comisiile din cercurile de votare.

Vedem deci că *prezidentul de alegere*, faimoasa și odioasa figură a alegerilor ungurești de azi, dispare ca totul și *agendele* lui trec în mâna unei *comisii alese din partea alegătorilor interesați și exclusiv din sinul lor*.

Durere, avantajile unui astfel de sistem sunt cu mult mai clare, mai drepte decât să sperăm, ca cei ce-și tem privilegiile de clasă de-o evoluție democratică, să se determine a-l accepta și a-l introduce și la noi.

Faptul acesta însă nu detrage nimic din valoarea proiectului partidului național. Poate tocmai din *potrivă e un titlu de glorie a lui*.

Contra proiectului electoral. Duminecă s'au ținut iarăși câteva adunări de protestare contra proiectului electoral al guvernului și contra sistemului Lukács-Tisza. Astfel de adunări au fost în Kiskőrös, Hodmezövásárhely și Kiskunfélegyháza, aranjate de partidul social-democrat, împreună cu partidele opoziționale.

Pentru congresul regnicolar al comunelor, despre care am făcut amintire, și-au înștiințat participarea până acum 491 de comune. Comitetul de pregătire a decis, că la ordinea zilei va pune exclusiv chestia dreptului electoral.

Un nou gest. Ziarului mondial francez *Independance Belge* din Bruxelles a s'a detras debitul postal în Ungaria. Cauza este, că în numitul ziar

s'a criticat în merit regimul oligarhic-feudal al stăpânitorilor noștri.

Cu un gest de civilizatie maghiară mai mult!

O scrisoare a împăratului Wilhelm către M. S. Regele Carol. A. S. R. și I. Principele Eitel a înmănat M. S. Regelui Carol următoarea scrisoare autografa a împăratului Wilhelm:

Prea ilustre și puternice Principe, subite vere și frate.

Legăturile strânse și cordiale de familie ce unesc Casele Noastre, mă fac să dau din inimă o deosebită însemnătate sincerei părți ce iau la sfânta ceremonie ce se va săvârși Dumineca viitoare. Am însărcinat dar, în acest scop, pe frul Meu A. S. R. Principele Eitel-Frederic, de a înmăna Maiestății Voastre „Steaua de Mare Comandor a Ordinului Casei Mele de Hohenzollern”. Rog pe Maiestatea Voastră a primi aceste însemne cu prilejul jubileului Meu de 25 ani de Domnie, ce se va săvârși în cursul anului acesta, ca o dovadă a celei mai înalte stime și sincere prietenii cu care sunt în todeauna,

Al Maiestății Voastre bun Vâr și Frate, Wilhelm.

Prim-ministrul Greciei Venizelos, care a sosit în Viena, a avut în decursul zilei convorbiri cu miniștrii Berchtold și Stürgkh.

Prezidenția Statelor-unițe. Senatul din Washington a primit o rezoluție, în sensul căreia durata oficialului de prezident al Statelor-unițe se prelungeste la 6 ani, dar re alegerea unui fost prezident este echisă. Rezoluția s'a transpus camerei deputaților.

Înăsprirea conflictului româno-bulgar.

Diferențul bulgaro-român, în loc să se apropie de-o aplanare pe cale diplomatică, pare a se ascuți din ce în ce mai mult. La această concluziune cel puțin trebuie să ajungem, când vedem cum din zi ce merge guralivii politicieni bulgari, ațîțați de presa bulgară și de presa venală rusă, franceză și engleză, devin tot mai încrezuți refuzând cu gesturi de grandomanii im-

Activitatea istorică a lui Nicolae Densușianu (1846—1911)

de Alex. Lăpădatu.

Primul la redacție volumul sub titlul de mai sus, în care d-l Al. Lăpădatu ne înfățișează personalitatea mult regretatului istoric Nicolae Densușianu, dela a cărui moarte se împlinesc la 25 Martie c. doi ani. Această lucrare era să facă parte dintr-o conferință pe care autorul avea s'o rostosească cu prilejul adunării generale din anul trecut „Asociațiunii” la Sibiu. Din anumite împrejurări conferința însă nu a putut avea loc.

Din cele 20 capitole ale acestei valoroase lucrări, care se estinde pe 62 pagini, reținem următoarele 3 capitole:

Misiunea sa istorică în Transilvania și Ungaria.

Am spus că, așezându-se în țară, N. D. se consacra exclusiv cercetărilor și studiilor istorice, din care-și făcuse deja o statornică îndeletnicire. În acest timp, negreșit cu însemnată muncă anterioară, dânsul săvârși o întinsă și prețioasă lucrare istorică: scrisese, numai pe baza materialului publicat, dar cu rară conștiințozitate adunat, acea istorie a revoluțiunii lui Horia, care, augmentată și refăcută în urmă, este și va rămâne, pentru noi, opera capitală a multregretatului istoric. Faptul e înregistrat în Analele Societății Academice. Cu toate acestea, puțin, mai ales din cei ce știu, îl vor fi cunoscut. În adevăr, în primăvara a. 1878,

N. D. înainte Societății Academice ms. acestei scrieri, împreună cu o petiție, prin care solicita un ajutor pentru cercetări arhivale în Transilvania și Ungaria asupra epocii lui Horia și tipărirea lucrării pe spesele Societății.

Scrierea nu era numai, cum s'ar putea presupune, o lucrare provizorie, ci o întreagă și, în convingerea autorului, atunci cel puțin, aproape definitivă reconstituire de total a revoluțiunii lui Horia, — o scriere destul de întinsă (vre-o 2000 de pp.), care, cetită, în parte, chiar în plenul academic și cercetată, în întregime de fericitul Gh. Bariț raportorul ei, deșteptă mult interes printre membrii Societății Academice. Fărăste dar, că autorului i se acordă ajutorul solicitat pentru cercetările arhivale necesare completării operii sale, care, adausă și poate, chiar refăcută, avea să fie prezentată din nou Societății Academice pentru tipărire.

Misiunea istorică pe care această învățată societate o încredință la 1878 lui N. D. și în care, pe lângă documentele horiane, dânsul avea să culeagă orice alte documente cu interes pentru istoria Românilor în genere din arhivele ce va explora, fu un prilej bine venit pentru tânărul scriitor abia stabilit în țară de a-și pune în evidență față de membrii viitoarei Academii Române serioasa sa pregătire și deosebitul său interes pentru studiile istorice în genere și pentru epoca lui Horia în special. Cu ajutorul ce i-l-a putut a-corda modesta Societate Academică de

atunci, cu o mie cinci sute de lei, la cari se mai adause ulterior, la începutul a. 1879, încă o mie lei, N. D. cercetă cu mare răvnă, în timp de 15 luni 16 arhive și 12 biblioteci din Ungaria și Transilvania, și anume din Pesta, Oradea-mare, Cluj, Alba-Iulia, Sibiu, Braşov, Deva Târgul Mureşului, Abrud și Câmpeni, apoi vizită localitățile unde a fost teatrul evenimentelor mai în semnate din 1784—5, Zlatna, Cărpeneşul, Câmpeni, Albacul, Buceşul, Mihălenii, Cristiorul, Bradul, Mesteacănul și Valea Calanului culegând cu scumpătate, din graiul bătrânilor și consăngenilor urmași ai fruntaşilor revoluționari, tradițiile și știrile cu privire la ei și la evenimentele petrecute odinioară în aceste localități, devenite istorice.

Raportul general ce N. D. înainte Academiei Române la sfârșitul misiunii sale e dovadă a bogatei și prețioasei recolte documentare ce el făcu pe urma neobositelor sale investigațiuni. În primul loc, peste 700 documente horiane, acte oficiale, necunoscute până aci, de cea mai mare însemnătate pentru luminarea epocii la care se referiau, scoase mai cu seamă din arhiva Cancelariei Aulice și din acea a Comisiunii Iankoviciane, arhive cari, pentru cei bătrâni, după expresia lui Bariț, fuseseră închise cu șapte lăcate apocaliptice; în al doilea loc, o sumă de prețioase mss. de vechi cronice românești și de interesante expuneri istorice cu privire la trecutul Țărilor Române; în sfârșit, în al treilea loc, zeci de mss. necunoscute, rămase pe urma activității

de benedictini a marilor scriitori dela sfârșitul veacului al XVIII-lea, Clain, Șincai și Maior, mai ales acelor doi dintâi, împreună cu o sumedenie de tot felul de documente și scrieri istorice și literare de importanță, cu privire la trecutul politic, bisericesc și cultural al Românilor de dincoace și de dincolo de munți

Întreg acest material documentar fu strâns în 38 de vol. mss. și depus în biblioteca Academiei Române care, apreciind după merit această întinsă și destoinică lucrare, alese pe N. D., în primăvara anului următor (15 Aprilie 1881), membru corespondent al său, iar mai apoi, când Societatea istorică din Berlin ceru Academiei din București să-i recomande o persoană competentă care să-i înainteze rapoarte anuale asupra producției noastre istoriografice pentru „Jahresberichte der Geschichtswissenschaft”, ea recomandă tot pe N. D., care rămase până la sfârșitul vieții referențial istoric român al mării publicații germane.

Istoria Revoluțiunii lui Horia.

Deși, de felul său, puțin sensibil la orice distincțiune, totuși, în plină activitate fiind, încrederea ce i-o acordă Academia Română cu acest prilej trebui să i fie de îndemn pentru lucrările sale viitoare, între cari, în cel dintâiu loc, era *istoria revoluțiunii lui Horia*, care, acum, după descoperirea actelor ei oficiale, avea să fie, nu numai considerată adausă, ci și, în mare parte, refăcută.

Patru ani ținu N. D. în ms. această operă, până ce o dete publicității, la sfârșitul anului 1884, deci tocmai când neamul românesc amintea a suta aniversare dela frângerea pe roată a capilor-eroi ai mișcării revoluționare dela 1784—5. N'o spune nicăeri, dar, de bună seamă, în sufletul discret al autorului opera sa a trebuit să fie un pios prinos adus acelei mult asuprite și nefericite iobăgimi, care cu prețul vieții sale, se ridicase, spre a-și reclama și afirma, pe calea cea mai disperată, vechile sale drepturi naționale și justele sa'e pretențiuni, la o viață socială mai bună, mai omenască.

Și, în adevăr, ce prinos mai ales se putea aduce revoluțiunii dela 1784—5 și conducătorilor ei, decât o carte de lumină, de dreptate, de adevăr și de dragoste, pentru o epocă istorică cufundată încă în întuneric și uitare și defăimată de mai toți cei ce o cercetaseră până atunci, nu numai cu tendențioasă pornire, dar chiar și cu vădită ură. Cel mai de seamă istoric al generațiunii trecute, marele Hașdeu, nu prea generos în aprecieri favorabile, când era vorba a judeca opere de știință, zicea în sinul Academiei Române și scria despre «Revoluțiunea lui Horia» a lui N. D.: «Iată cea dintâiu și singura până acum lucrare pe deplin serioasă asupra istoriei moderne a Românilor, adică nepărtenitoare, scrisă cu spirit rece, combinând elementele sale într'un mod critic și, mai presus de toate, lucrare întemeiată pe cunoașterea directă a tuturor fântânilor».

plinirea pretenziunilor îndreptățite ale României.

Știrea ziarului »Le Temps«, după care aplanarea conflictului româno-bulgar ar fi iminentă, nu se confirmă în cercurile politice vieneze.

De altă parte delegatul Danew a făcut o nouă declarație ziarelor franceze, care conține un direct refus la adresa României.

Despre concesiunile, pe cari Bulgaria vrea să le facă României delegatul Danew a dat ziarului »Temps« următoarele deslușiri:

Bulgaria a pus în vedere României, că nu-și va întări granița spre România, că va da înapoi forțele situate spre sud de Silistra, că va acorda României două teritorii triunghiulare la granița României precum și o fâșie de pământ de coastă spre sud de Mangalia.

In plin război.

În jurul Adrianopolului și de-a lungul liniei de bătaie dela Ceatalgea se dau din nou luptele cele mai crâncene.

Mustafa-pașa 4 Feb. Prima lovitură de tun s'a tras asupra Adrianopolului ieri seara la orele 8 și câteva minute.

Londra 4 Feb. După știri particulare sositte aici azi dimineață s-au început luptele și între avantposturile dela Ceatalgea.

sate, cari stau în flacări. Trupele turcești dela Ceatalgea au primit ordin să nu părăsească pozițiile lor întărite ci să respingă de-aici atacurile dușmane.

Constantinopol 4 Feb. Reluarea ostilităților se confirmă, și din știri sositte aici. Amănunte lipsesc însă în urma reluării bombardării conzului streini din Adrianopol.

Sofia, 4 Febr. În ajunul izbucnirii ostilităților s-a ținut aici un lung consiliu de miniștri.

Primul ministru Gheșoff a primit ieri înainte de amiază pe reprezentanții marilor puteri.

Paris, 3 Febr. Danef a declarat unui redactor al ziarului »Le Temps«:

Dacă în urma reluării ostilităților Turcia nu ar primi numai de cât condițiunile noastre, vom pune alte condițiuni teritoriale și financiare: vom cere acces la Marea de Marmara și vom ridica indemnizarea de război.

Viena 4 Feb. Cercurile diplomatice au primit din Sofia informația, că Bulgaria este aplicată să accepte numirea unui Mufti pentru Adrianopol, ca reprezentant al catolizării și să garanteze integritatea locurilor sfinte.

Din România.

Dela botezul Principelui Mircea.

Din prilejul botezului noului principe român, Mircea — A. S. R. Principesa Maria, a primit din partea împăratului Wilhelm, nașul Principelui Mircea, ca dar de botez, un prea frumos vas de argint aurit, un adevărat obiect de artă, foarte scump.

Tot din acest incident, M. S. Regele Carol a decorat pe A. S. I. Principele Eitel Frederic cu olandul Ordinului Carol I, iar pe dl general von Plessen cu marea cruce a aceluiași

ordin. Ceilalți membri ai suitei au fost decorați: dl colonel Lattau-Vorbeck cu ordinul Coroana României în gradul de mare ofițer, dl col. Mutius cu ordinul Steaua României în gradul de comandor; Maiorul von Amberg cu ordinul Coroana României în gradul de comandor și căpitanul von Vuffling cu Steaua României în gradul de ofițer.

În ziua următoare botezului, A. S. I. Principele Eitel Frederic însoțit de toți membrii suitei Sale, de dl general Cottessu și lt. col. Sturza, a vizitat școala evangelică și clubul german din Capitală.

La ora 12 fără un sfert, A. A. LL. au plecat la reg. 10 de artilerie, unde de asemenea comandantul acestui regiment, dl colonel Grigorescu, după ce a prezentat A. S. I. raportul, a ordonat soldaților să execute diferite exerciții.

De la reg. de artilerie A. S. I., A. S. R. și toate persoanele ce-l însoțeau s-au dus la Palatul Cotroceni, unde a avut loc un prânz intim, la care au luat parte și MM. LL. Regele și Regina împreună cu familia princiară.

Eri dimineață la ora 10 și 40 Principele Eitel împreună cu suitea sa a părăsit Bucureștii, însoțit fiind până la Sinaia — unde a rămas până seara — de AA. LL. regale principele Ferdinand și Carol.

În jurul înființării Academiei de comerț.

Alături înaintea de amiază, s'au intrunit în ministerul de industrie, dl ministru N. Xenopol, titularul acestui departament, dl C. Dissescu, ministrul cultelor, dl-ni Clinca și Erătilă, inspectorii învățământului secundar, Rădulescu-Motru, profesor universitar, Mih. Dumitrescu, directorul școlii comerciale superioare și dl Otescu, să studieze, în vederea unei completări desăvârșite, proiectul de lege al academiei comerciale.

Proiectul a fost admis neschimbat în cea mai mare parte și numai în ce privește studiul limbilor străine a fost ușor ameliorat.

cultelor și alipiarea lor pe lângă ministerul comerțului.

Comisiunea a părăsit cabinetul d-lui ministru după două oare de discuție.

Știri diverse.

Senatul universității din București a recomandat, și ministerul instrucțiunii a aprobat, ca d-l Nicolae Iorga să reprezinte universitatea, la congresul internațional de științe istorice, care se va ține la Londra între 3 și 9 Aprilie a. e.

Corpul profesoral al școlii profesionale de fete din Focșani, funcționarii poliției din Focșani, funcționarii serviciului administrativ din Craiova, funcționarii poliției și prefecturii din Piatra-Neamț și funcționarii biroului vânzării dela serviciul pescăriei din Galați au renunțat la salariul lor pe o zi, în folosul fetei naționale.

Un scriitor de sergentului ajutor de poliție, G. Popescu din Vălenii de munte, adresat ministriului de interne, reproducem următoarele rânduri: »Văzând, că tot poporul românesc a început a se mișca pentru adunarea unui fond pentru o flotă de război, simțindu-mă mișcat și dator cătră patrie, declar de-a mea bună voie, ca d-l ministru de interne să-mi reție leafa pe una zi din fiecare lună, timp de un an de zile cu începere dela 1 Ianuarie 1913.

Pentru plugărirea noastră.

— În fața unei calamități. —

I.

În vârtejul preocupărilor noastre politice financiare, atât de multe și importante, nu trebuie să scăpăm din vedere o gravă chestie de actualitate, care în locul prim privește plugărirea noastră, iar în genere, va avea o influență hotărâtoare asupra situației păturilor, din care se compune poporul nostru și asupra întregului complex al vieții noastre publice.

Din toate părțile se constată și ne convingem și noi tot mai mult, din zi în zi, că țara noastră și alte țări, între cari și România, trec în timpul de față prin o criză financiară foarte violentă și lungă, provocată de o mulțime de împrejurări, cari au fost apăsătoare și în această revistă.

În vârtejul acestor preocupări noi am scăpat din vedere, că plugărirea noastră este amenințată de o mare primejdie, de primejdia unei mari scumpete, eventual chiar a unei foamete.

Și totuși această plugărire nu se plânge, nu s'abia din vedere. În fatalismul său obișnuit, ea, se vede, așteaptă până îi ajunge apa la gură.

Abia ici colo începe a se auzi, în cercuri mai largi, câte o voce dreptă și adevărată, care se apropie amenințătoare.

Vor fi mulți, cari vor zice, că nu

e bine să alarmăm lumea cu primejdia, care amenință să se deslăștue și să se descare, în locul prim, asupra plugărirei noastre, în mod mijlocit, asupra tuturor, nefiind cruțate nici institutele financiare.

Noi credem însă, că suntem dator să semnalăm această primejdie, care ar putea să și treacă, fără să facă toate ravagiile de cari ne temem, dar ar putea să devină și foarte primejdioasă, aducând o lipsă și o mizerie cum nu s-a mai pomenit.

Înainte de toate criza acută financiară din anul trecut continuă și acum și este posibil să continue încă timp îndelungat.

Dar anul 1912 a fost, în genere, un an rău economic pentru plugărirea noastră de pretulindeni.

Dela începutul lui August până toamna târziu a plouat aproape neinterupt și aceasta a avut drept urmare, udarea grâului și celorlalte cereale încă nesecerate fiind, cum și în clăii și în stoguri, așa că grăunțele au devenit, în chipul acesta, cu totul nepotrivite pentru sămănat în foarte multe locuri.

În urma ploilor continue nu s'au putut face sămănturile de toamnă, decât într-o măsură minimală, cum nu s'au mai pomenit la poporul nostru și, chiar și cele ce s'au făcut, au fost săvârșite în condiții foarte nepriincioase, astfel că ele ne dau slabă nădejde de o prosperă recoltă multumitoare.

Astfel este constatat, că ploile, cari au căzut la intervale scurte și în cantitate mare, răcind timpul și împiedicând executarea lucrărilor, au compromis cu totul întreaga situațiunea agricolă a anului 1912 și vor aduce mari neajunsuri și celeia din anul 1913.

Al doilea mare rău este, că cucuruzul, în urma ploilor continue, a rămas necopt. El a putut fi cules numai neuscăt și verde, fiind mereu udat de ploii și în multe locuri s'a cules numai foarte târziu, prin Decembrie, după ce s'a mai strâns cât de cât tina, prin îngheț.

În multe locuri s'a cules numai foarte târziu, prin Decembrie, după ce s'a mai strâns cât de cât tina, prin îngheț. Astfel cucuruzul nu se poate păstra de loc și în mare parte s'a stricat cu totul. Cel cules mai de vreme și pus prin coșare și poduri, chiar dacă a fost mai uscat, totuși din cauza timpului prea umed s'a incins și s'a stricat. Făina produsă din cucuruz se acrește și amărăște repede, ea se consumă cu mare anevoie și negreșit, că va produce multe boale.

Din cele precedente se desprind, mai ales, două mari neajunsuri, cari bătute viața țărânului nostru și cari vor avea în viitor, drept consecințe, și alte multe mizerii.

Cel dintâi rău este: că țărânul nostru a sămănat puțin grâu de toamnă și atâtă cât a și sămănat s'a întâmplat în condiții foarte nefavorabile; așa că recolta de grâu de toamnă, în anul 1913, va fi cu siguranță nesatisfăcătoare și în anul 1914 are să fie lipsă de grâu.

Al doilea rău este, că recolta de cucuruz din anul 1912 fiind compromisă, deja în anul în care am intrat o să se simtă și lipsa cucuruzului, din

Aprecierea aceasta s'a menținut până astăzi și se va menține în viitor. Cel mai mare istoric al generațiunii noastre a avut în altă formă, pentru această operă a lui N. D., aceeași judecată ca și Hașdeu. Și cu drept cuvânt Căci, chiar în literatura noastră istorică mai nouă, sunt puține scrierile, cari să fie construite pe izvoare directe mai complete ca aceasta și nu sunt multe acelea, cari să fie întocmite cu mai bună critică și metodă, cu respect pentru adevăr și, în același timp, cu dragoste pentru un subiect ca aceasta.

mai, că așa rezuma, în scurt, cuprinsul tuturor capitolelor, dar așa reproduce anumite părți, pagini întregi chiar, scrise simplu, cumpătat, senin, fără afect, și totuși olocvente prin adevărul ce cuprind, mișcătoare prin suferințele ce expun și frumoase prin înălțarea de suflet ce comunică.

Firește dar, că o asemenea scriere trebuia să aibă, la timpul său, cea mai bună primire și cel mai larg răspuns. Și așa — și una și alta. Academia Română, pe baza raportului fericiților Gh. Parî și B. P. Hașdeu acordă autorului ei premiul Heliade Rădulescu din 1885.

Conștiința curată a istoricului nu putu trece peste acest fapt cu nepăsare. Protestă deci cu energie, prin autoritățile mijlocitoare, direct la guvernul unguresc, cerând să i se arate și să i se dovedească, nu o singură pagină, ci măcar un singur pasaj din întreaga întinsa sa operă, care să nu fie întemeiat pe documente istorice și pe acte oficiale, păstrate și scoase din arhivele Ungariei și Transilvaniei.

Independența bisericească a Mitropoliei de Alba-Iulia.

Despre intervenția lui Nic. Donsugianu la anul 1893 în polemica confesională politică a teologilor din Blaj cu »Gazeta Transilvaniei« d-l Alex. Lăpădatu scrie următoarele:

Cu acest prilej N. D. publică în »Gazeta Transilvaniei« scrierea: »Independența bisericească a Mitropoliei din Alba-Iulia: cercetare istorică critică despre relațiunile Bisericii române din Mitropolia Albei Iulii cu Biserica Română în care, tipărind actual Unirii,

descoperit în cursul cercetărilor sale arhivalice din Pesta, astfel după cum a fost redactat în original și subscris de vladica Atanasie și de preoții săi și astfel după cum, în urmă, a fost fals tradus și tendențios prezentat de Iesuiți, N. D. dovedește, că de atunci încoace aceștia mereu au lucrat, sistematic și perseverent, pentru catolicizarea Bisericii unite, în detrimentul flinței naționale a neamului românesc.

Scrierea aceasta a produs, mărturisesc o revistă a timpului, o nedreaptă impresie asupra Românilor de peste munți. Ea a provocat o inversunată polemică între istoricii canonici dela Blaj, răpasații Alexandru Grama și Augustin Bunea și »Gazeta« dela Brașov. În pasiunea luptei, N. D., care,

cum am văzut, a trăit într'un oraș mare ca Bucureștii aproape necunoscut, multumit, cum scria însuși undeva, »că poate să lucreze în retragere«, a fost acuzat, că n'a urmărit prin scrierea sa, bazată numai pe documente autentice, alt scop de cât acela de a și satisfăcea vana dorință de a deveni celebru. În acest mod se jicneau credințele și sentimentele acestui bun român și istoric, care constata, cu deosebită satisfacție, la sfârșitul scrierii sale: »că vederile noastre în această chestiune mare, chestiune de viață și de moarte bisericească și politică a Românilor din Transilvania, nu diferă într'un nimic de părerile părinților noștri, de vederile apostolilor renașterii noastre naționale.

Firește nu e locul a stăruii aici mai mult asupra acestei polemici. De, altfel nici nu mai e trebuință. Timpul, cel mai bun și cel mai drept judecător, a dat, din nenorocire mai curând de cât s'ar fi crezut, deplină dreptate temerilor exprimate de N. D. în scrierea sa asupra viitorului Bisericii române unite. Zilele destul de grele prin care trece astăzi această Biserică dovedesc clar, fapthil cu prisosință.

INCHIDEȚI GURA... dacă ai dinți urâți cumpără-ți un tub de pastă de dinți din cărbuni de tei „REFORM“ cu 70 bani. — Folosind-o 3 zile vei avea dinți albi ca zăpada. Atunci vorbește și spune-i ori și cui, că acest minunat preparat l-ai cumpărat în prăvălia lui E. A. Orendi și drogueria Lang și Theil în Târgu Grâului VOTSCH OTTO, inventator și exclusiv singurul fabricant, farmacia „Órangyal“ în Tatrang, comitatul Brașov. — Laborator chimic. — Singurul preparat care nu atacă dinții

care mulți, pe lângă acoperirea trebuintelor casnice, făceau parale pentru satisfacerea nenumăratelor necesități de natură financiară.

Cele două rele mari susamintite s'ar putea micșora numai în acel caz, când timpul ar fi favorabil sămănăturii de primăvară.

Dar această nădejde este stânjenită prin împrejurarea, că pedepartea pământului, încă din toamnă, geme de apă, la care se adaugă apă de zăpadă, pentru că și iarna urmează a fi umedă, apoi ca și toamna, astfel că emare temerea, că tot din cauza pământului plin de apă nu se va putea sămănături grâu de primăvară, precum nu s'a putut sămăna la timpul său grăul de toamnă.

De altă parte face multă greutate agonisirea grăului de primăvară, necesar pentru sămănat, care în foarte multe comune lipsește aproape cu desăvârșire.

Dar, ceea ce încă nu e exchis, o primăvară ploioasă ar putea să aducă plugăria într-o situație și mai grea, adică să nu poată sămăna de loc sau aproape de loc grăul de primăvară pe teritoriile rămase nesămănațe în toamnă și peste tot unde sămănăturile au perit peste iarnă; o primăvară nefavorabilă (ploioasă) ar putea să împedice și sămăntarea cucuruzului la timp.

În vederea acestor eventualități posibile, de cari să ne ferescă Dumnezeu, ținem că e de datorința noastră să facem atenție, din vreme, plugăria noastră și să o provăuim cum să și întocmească treburile ca nu cumva să fie surprins nepregătit și astfel să rămână fără grăul și fără cucuruz, ori și numai fără unul din acești stâlpi de temelie ai existenței sale și astfel ajungând, fără de veste, într-o situație de disperare. Doar s'a adevărit și se adevărește preajmă de mulțuri zăcătoare, scoasă din experiență, a străbunilor noștri: „Nuda calamitas sola, că adevărat n'ici un rău nu vine singur,

ȘTIRI.

— 23 Ianuarie 1913

O faptă bună. Cine se gândește la bolnavii noștri de prin spitale? Bieții bolnavi, cari sunt siliți, dacă n'au boli mai grave, când își pierd conștiința, să se uite ceasuri întregi în tavan, departe de ai lor, avizajii la o vorbă bună, la o ideie luminoasă. Cartea românească le-ar putea sări întru ajutor. Pe unii, cari n'au cetit de multă vreme, i-ar face să silabisească din nou, să prindă dragoste de cartea românească, altora, cărora cartea le este deja un tovarăș bun, le-ar lărgi cunoștințele și le-ar împătina ceasurile de durere.

În Brașov, în spitalul militar, unde zac mulți flăcăi români, e vorba să se înființeze o bibliotecă românească. Părintele Ilie Hociotă, preot militar și-a luat asupra sa această sarcină laudabilă. „Asociațiunea” din Sibiu a trimis publicațiile sale și încă câteva broșuri. E vorba să se sporească și mai mult stocul de cărți. De aceea venim în publicitate și rugăm publicul românesc să trimită pentru bibliotecă românească a spitalului militar din Brașov cărți populare cât mai multe. Cărțile se vor trimite pe adresa d-lui părinte Ilie Hociotă, Brașov, Târgul grăului. Despre cărțile intrate se va publica o dare de seamă.

Publicul românesc să grăbească cu trimiterea cărților, căci aceasta este o datorie de onoare pentru noi. E vorba doară de flăcăii români. — H. P. P.

Prisăsal „Iobăgiei”. Se știe, că d-l Cornel Lazar, în calitate de editor al cărții „Iobăgiea” a regretatului Ion Russu Șireanu a fost osândit de Curtea cu jurații dela Oradea-mare la 200 cor., și 3 zile închisoare, pe motivul că unele pasagi din cartea amintită ar fi fost de conținut „agitatoric”. Precum aflăm acum, curtea de casație a aprobat această sentință.

Pentru aeroplanel „Vlaicu III” a dăruit d-l Vasile Stroescu suma de 1000 coroane.

Ţarina și țarevicul grav bolnavi. Din Petersburg se anunță: Ţarina și țarevicul zac greu bolnavi. Ţarina suferă într-un mare grad de neurastenie, dar cu mult mai gravă este starea țarevicului. Ţarul a chemat telegrafice pe un medic vestit din Germania.

Cloncir de trenuri. Azi noapte pe la oarele I a avut loc o ciocnire de trenuri cam la o depășire de 4 kilometri dincoace de stațiunea Medias.

Trenul accelerat Arad-Budapesta, care a plecat ieri seara din gara Brașovului și în care călătorea prințul Eitel Frideric împreună cu sursa sa, s'a ciocnit cu un tren de marfă. Spre norocire prințului imperial și suitei sale nu li s'a întâmplat nici un accident. Cu toate acestea sunt patru răniți, iar cinci vagoane ale trenului de marfă au fost sfărâmate. Din cauza acestei ciocniri continuarea călătoriei s'a făcut cu întârziere de câteva ore prin transbordare. Călătoria trenului accelerat, plecat din Brașov, și-au continuat călătoria cu trenul accelerat, care venind de către Budapesta, s'a oprit în gara Mediasului, iar călătoria, ce veneau cu acest tren s'au urcat în trenul accelerat, care venise de către Brașov. Acest tren a sosit în gara Brașovului cu o întârziere de cinci ore.

Un călător, care a sosit cu acest tren ne spune, că îndată după ciocnire prințul Eitel Frideric împreună cu sursa sa au fost între cei dintâi, cari au dat ajutoare celor răniți și au liniștit publicul. Dintre vagoanele sfărâmate ale trenului de marfă, unul conținând petrol, a explodat. Focul a fost în curând localizat. Între cei patru răniți se află un frănar al trenului de marfă și trei pasageri ai trenului accelerat.

Un groaznic accident de drum de fier a avut loc, ieri, în apropierea stației Chitila de lângă București. Un tren de persoane, care plecase din gara de Nord a Bucureștilor a pierdut pe linie în apropierea Chitilei, trei vagoane, cari mai târziu au fost ajunse de alt tren personal, ce plecase spre Moldova. Din cauza ceței dese, vagoanele n-au putut fi observate, așa că s'a produs o puternică ciocnire, căreia au căzut victimă câțiva morți și răniți. În urma puternicei ciocniri, unul dintre vagoane a fost aruncat pe linia de alături, pe care urma să sosească trenul de Vărciorova. Înainte de a putea fi scos vagonul de pe linie, acest tren a sosit și, tot din cauza ceței, vagonul de pe șine a fost lovit și luat în botul mașinei. Cu acest prilej s'a produs o puternică zguduire. Mare parte dintre geamurile trenului de Vărciorova au fost sparte și mulți dintre pasageri răniți.

În acest timp au sosit ajutoarele din București, cari cu multă grijă au procedat la sfăturarea nenorociților, scoțând de sub sămănăturile vagoanelor doi morți și peste 10 răniți, cari imediat au fost transportați, cu automobilul, la București. Anchetă pentru constatarea responsabilităților continuă.

Dela „Reun sodalilor rom.” din Sibiu. Ni se scrie: În 30 Ianuarie s'a ținut prima ședință literară festivă a „Reuniunii sodalilor români”. Ședința o deschide prezidentul reuniunii, d-l Victor Tordășianu, vorbind, între altele, despre ajutoarele date în preajma Crăciunului din partea Reuniunii, copiilor și învățăcelilor meseriași năcăjiți. Anunță, cu durere, moartea membrului reuniunii Ioan Dușă, tânărul măestru croitor, care cu toate că de curând și-a deschis atelierul propriu, se bucura de o mare trecere, fiind un lucrător harnic și silitor. Vorbește apoi despre moartea membrului fondator N. Cristea, care pe vremuri era protejat de marele Șaguna. Aminteste despre convenirea socială a reuniunii din Dumineca trecută și despre hotărârea comitetului de a aranja un concert la Săliște, cu ocazia sfințirii casei naționale de acolo, iar la urmă declară ședința deschisă.

D-nii Pompiliu Verzarîu și Aurel Covrig, primul la pian, al doilea cu vioara, au executat unele compoziții cu farmec și cu sentiment. Între declamatorii s-au distins Ilie Bufnea student cu „Sub patrală” de Coșbuc și d-șoara El. Bordea cu „Dormi în pace” de Vlahuță. Au mai declamat bine școlărița El. Colășanu și A. Pinciu. D-șoara prof. Dr. Eleonora Leményi, în interesantă conferință „Ce s'a celtim”, arată reaua și distrugătoare influință a cetitului de romane senzaționale. Spune cum în Germania s-au înființat societăți anume contra acestei lecturi pornografice, tot odată și bibliotecă de schimb, unde se dau cărți bune și folositoare în schimbul celor imorale. Recomandă publicului, în schimbul acestei lecturi dăunătoare, „Biblioteca Minervei”, „Biblioteca Asociației”, „Biblioteca pentru toți” ș. a. cari cuprind bucăți alese din scriitorii de seamă, cele mai multe pe înțelesul mulțimii, de unde, pe lângă altele, ne înșușim o limbă românească aleasă Conferința a fost ținută într-o limbă frumoasă, stil vioi și curgător așa că a fost ascultată cu un deosebit interes. D-l I. Ignaton, absolv. de teologie, cu o parte din corul reuniunii, a cântat unele cântări draguțe. D-șoara V. Mi-

clea a executat la pian „Hora Sinaiei”, cu precizie. D-l Valer Hurdu, cleric, a cetit o schiță satirică din viața meseriașilor, ținută într-un ton piscător, criticând apucăturile rele, fără să jignească personal pe nimeni. A urmat apoi d-l I. Stanciu cu o romanță frumoasă, fiind acompaniat la pian de micuța d-sale fetiță.

De încheiere d-l Tordășianu mulțumește publicului asistent, că a ținut să ia parte în număr așa mare la această ședință, mulțumește în deosebi d-șoarei Dr. El. Leményi pentru prețiosul concurs și invită publicul la a doua ședință din anul acesta, care se va ține în Februarie c. — E. G.

Apela Prutului — se anunță din Iași — au crescut mult în ultimele zile, rupând o bucată de pământ în întindere de 30 hectare din teritoriul rusesc, pe care l-a trecut apoi pe partea malului românesc. Acest teren era amenințat de astăzi să fie luat, de ape, Prutul, venind mare pe atunci, și-a croit o nouă albie pe teritoriul basarabean în lungime de vreo trei kilometri. Acest teren se află situat în fața comunei Vladomira. Nu e pentru prima oară când Prutul rupe asemenea terenuri, pe care le trece sau Basarabei sau României. Acum 30 de ani din dreptul comunei Bostia, a fost ruptă o bucată de teren în întindere de 40 hectare, pe care se afla o pădure și care a fost trecută Rusiei.

Despre producțiunea teatrală din Veneția inf., aranjată la Crăciun, de fetele și feciorii din loc, sub conducerea comitetului agenturii locale, primim un raport mai lung, pe care, din cauza prea marelui întârzieri nu-l mai putem reproduce în întregime, ci numai partea privitoare la încasări: „Cu această ocaziune au încurs 117 cor., din cari subtrăgându-se spesele de 8256 fl., rezultă un venit curat de 34 cor. 44 fl., care sumă s'a dat jumătate fondului bibliotecii parohiale din loc, iar cealaltă jumătate fondului bibliotecii agenturii. Tuturor binevoitorilor și sprijinatorilor cari au luat parte la aceasta petrecere și cari au contribuit cu obolul lor la augmentarea fond. bibliotecilor noastre, le aducem și pe calea aceasta sincere mulțămite. — Secretarul Agenturii.

Luptă între două regimente grecești. Din Roma se anunță: Capitanul vaporului Derna, care venea din Pireu, spune că între regimintele de infanterie grecești 8 și 9, aflătoare lângă Iania, s'a dat o luptă extrem de sângeroasă. Regimentul 8 de infanterie a ocupat un fort din apropierea orașului, iar în acest interval regimentul 9 a încercat să forțeze fortul de a-l ocupa. Acest regiment, neștiind că fortul a fost ocupat de celălalt regiment, a început o canoadă puternică. Regimentul grec aflător în fort a ripostat, astfel că între cele două regimente grecești s'a dat o luptă, care a costat viețile multor soldați din ambele regimente. Greșala a fost observată foarte târziu.

Doica principelui Mircea al României. Din București ni se scrie: Printre persoanele oficiale, cari au asistat în sala tronului, la botezul prințului Mircea, se afla într-un colț ascuns, sub niște draperii, o robustă țărancă îmbrăcată în costum național — doica micului Principe. Doica aceasta este o tânără și volnică țărancă din comuna Cetatea. Dolj, — care se numește Floarea Ciucurescu. Doica Floarea este plină de bucurie și orgoliu, că i s'a încredințat distincțiunea de a alăpta pe ilustrul vârstar al familiei princiere. Întrebată de cineva: cine a recomandat o în postul acesta? — brava țărancă a dat următorul răspuns caracteristic: „Singur Dumnezeu m'a ales, și dacă va trebui, sunt gata a alăpta pe principele nostru pe gratis.

Un bal filantropic se va ține în ziua de Trei-Sfinți la 12 Februarie n. în sala „Hotelului Univers” din Blaj. Venitul curat este, destinat pentru „Fondul studenților bolnavi.”

Știri mărunte. O explozie, care s'a produs la un cinematograf în New-York a stărnit o panică atât de mare, încât repezindu-se publicul spre uș, 12 persoane au fost călcate în picioare. — Din Londra se anunță: Vaporul „Haddon-Hall” s'a împotmolit în sânul Saldanha (Africa sudică) și se află într-o situație critică. Trei indigeni s'au înecat.

Vaporul „Prinz-Oskar” al soc. Hamburg-America s'a ciocnit lângă Philadelphia cu un remorcher, care s'a scufundat imediat; prinsonalul însă l'a fost

salvat de vaporul „Prinz-Oskar”, care încă a suferit stricăciuni, din care cauză s'a relins la Philadelphia, pentru reparare.

La Paris s'a început pertractarea procesului apăsător din banda lui Bonnot și Garnier, despre ale căror crime s'a scris atât de mult anul trecut. Sunt 18 acuzați cu totul.

Se anunță din Roma, că Papa și-a dat învoirea ca în Fiume să se înființeze un episcopat catolic.

Atragem atențiunea cumpărătorilor de mobile asupra anunțului: Székely și Réti, fabrică de mobile.

Din Brașov și Târa-Bârsei.

Studentii dela școala sup. gr. or. română aranjază Sămbătă în 26 Ian. v. (18 Februarie n.) în sala dela „Geverbeverein” oaserată cu dans. Intrarea de persoană 1 cor.

Concediu. Vicespanul comitatului Brașov, A. Iekelius și-a început azi concediul de 5 săptămâni.

Comisiunea administrativă a comitatului Brașov va ține o ședință pleneră în 7 l. c. n. la orele 9 a. m.

Apollo Bioskop. Joi și Vineri în 6 și 7 Februarie: Ziar cinematografic, (actualitate de Pathé Frères). Manevre de războiu franceze, (vedere). Ghete de dans, (umor filmul l. 500 metri). Ci-gareta, (umor). Cine e stăpânul în casă? (umor). Vieața nouă, (după natura filmul l. 600 metri). Unica sa, (după natura filmul l. 500 metri). Afară din program. «O nuntă revoluționară», (dramă modernă în 2 acte film lung 1400 metri). Sămbătă și Duminecă program nou.

Arți și reviste.

Au apărut:

G. Ionescu — Șiqșii, doctor în științele agricole și economice: „Studii Economico”. Asupra acestei importante lucrări a apreciatului nostru colaborator, vom reveni. Cartea a apărut în Institutul de arte grafice „Eminescu” din București și costă 2 lei.

„Românismul” este titlul unei noi reviste, care va apare începând cu 1 Febr. v. la București (Str. Italiană 31) sub conducerea bine cunoscuților profesori V. Arion, prof. la univ. din Iași, V. Părușanu, prof. la univ. din București și G. Bogdan-Duică, prof. la liceul „Mihail-Viteazul” din București.

Numele celor trei bărbați și următorul pasaj din apelul, ce va apare în numărul prim al revistei sunt cea mai bună dovadă despre rostul revistei:

„Să nu ni-se ceară însă un program. Noi nu suntem și nu vom fi un partid. Noi suntem numai un glas al sentimentului național, un ecou al mișcărilor românești adunate împrejurul Carpaților. Noi îi vom asculta pe toți, dar vom urma numai pe cei buni. Vom avea — să nu se îndolască nimeni — și curajul propriei păreri, propriei alegeri, propriei fapte, care nu va mai imita: Vom încerca să și conducem sentimentul public căutându-i expresia cea mai sinceră și alegând mijloace eficiente pentru luptele naționale”.

Abonamentul: 10 lei pe an, iar pentru învățători și preoți de sat 5 lei.

ULTIME ȘTIRI.

Paris, 5 Feb. Asupra planurilor imediate ale comandamentului bulgar, se dau următoarele amănunte:

Trupele bulgare concentrate la est de Galipoli, vor ataca pe turci, cu ajutorul grecilor. Acest atac se va putea face pe măsură ce va înainta asediul asupra Adrianopolului, într-atâta încât generalul Ivanoff să poată trimite în ajutor trupelor de lângă Galipoli 2 sau 3 regimente. Planul acesta e în legătură cu intenția generalismului Savoff, ca să silească pe Izet Pașa să și deplaseze trupele de la Ceatalgea.

Londra 5 Feb. „Daily Express” anunță că Bulgarii au concentrat forțe însemnate la sud de Gallipoli. Dacă grecii ar reuși să debarce

trupe la vest de Gallipoli, situația armatei turce, compusă din 50-000 soldați, ar deveni critică. Din cauza acestui pericol, flota turcă evită o luptă decisivă cu flota greacă.

Constantinopol 5 Feb. „Agenția Otomană” anunță că la Adrianopol se dă o mare bătaie. La Ceatalgea au avut loc câteva ciocniri între avant-posturi.

București, 5 Febr. În ședința de ieri a camerei dep. V. Arion și-a anunțat interpelarea asupra atitudinii României față de situația din Balcani. D. Maiorescu fiind ocupat va răspunde azi la interpelarea d-lui V. Arion. La această interpelare s'a asociat și d. Ioan G. Milescu. Tot în ședința de ieri dep. N. Fleva a cerut să i se comunice textul protocolului încheiat la Londra între d-nii Mișu și Danef, deoarece vorește să interpeleze asupra tratativilor.

Constantinopol, 5 Febr. Guvernul publică un manifest către populație, îndemnând-o la liniște. Dela Adrianopol a sosit ieri o radiotelegramă favorabilă. În orașul asediat nu lipsește decât petrolul, proviziunile sunt suficiente pentru câteva luni. În oraș se găsesc mari cantități de pesmeți și brânză. Adrianopolul fiind centrul principal al acestei industrie. Armata și locuitorii se hrănesc cu carne de cal.

Londra 5 Febr. „Morning Post” află din Constantinopol, oă între turci și bulgari s'au dat mai multe lupte. Trupele bulgare se retrag în scop de a atrage pe turoi din pozițiunile întărite în câmp deschis. Trupele turce au primit însă ordin să evite orice atac, rămânând în defensivă.

Constantinopol 5 Febr. În cercurile militare se crede că din cauza ploilor și drumurilor impracticabile dela Ceatalgea, orice acțiune mai mare e exclusă pentru moment.

Budapesta, 5 Februarie. Deputatul Săndor Pal a adresat lui Tisza o scrisoare deschisă, în care se spune, că pacea parlamentară și a țării se poate ajunge numai prin retragerea lui Tisza și a reformei electorale.

„Budapesti Hirnap” e informat că în proiectul electoral se vor face mari schimbări. Condiția de a fi implinit 30 ani va privi numai pe analfabeți, dela cei cari nu știu ceti și scrie se va cere o etate de 26 ani, iar dela cei cari au absolvit 6 cl. primare 24 ani. Se vor face și alte însemnate schimbări, cari privește domiciliul și durata angajamentului muncitorilor.

București 5 Febr. În unele cercuri diplomatice de-aici se pune la cale o mediațiune din partea puterilor mari pentru tranșarea diferendului românobulgar.

Sofia, 5 Febr. Bombardarea Adrianopolului a durat dela oarele 8 seara până la 12 jum. noaptea, iar la oarele 5 dimineața focul a fost reluat și a continuat toată ziua. Au fost bombardate nu numai forturile ci și orașul, oăci s'au semnalat incendii.

Constantinopol 5 Feb. Consiliul de miniștri ar fi hotărât să accepte propunerea conferinței ambasadorilor, după care orașul Adrianopol va trece în posesiunea Bulgariei, sub condiție ca Turcia să numească la Adrianopol un reprezentant al Califatului. Această hotărâre a consiliului de miniștri a fost luată sub condiție, că să se aștepte mai întâi rezultatul actualului război.

Proprietar: Tip. A. Mureșanu — Branisco & Comp. Redactor responsabil: Ion Ero.

Cine are trebuință de mobile Fabricale de mobile și-le poate procura mai bine dela

Székely și Réti

Brașov, Strada Porții Nr. 60.

Marosvásárhely, Széchenyi-ter Nr. 47.

Se creditează la munerii capabili pe rate fără urcarea prețului. La vîntadin re provincie puam la dispoziție bogata colecțiune de mostre fără obligament de a cumpăra.

